

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛЕТ „УПРАВЛЕНИЕ“
КАТЕДРА „ИКОНОМИКА И ОРГАНИЗАЦИЯ НА ТУРИЗМА“

УТВЪРЖДАВАМ:
Ректор:
(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „УПРАВЛЕНИЕ НА ТУРИЗМА“;

ЗА СПЕЦ: „Туризъм“; ОКС „бакалавър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4; СЕМЕСТЪР: 8;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 150 ч.; в т.ч. аудиторна 75 ч.

КРЕДИТИ: 5

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ	ОБЩО(часове)	СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ: т. ч. <ul style="list-style-type: none"> • ЛЕКЦИИ • УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	45 30	3 2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	75	-

Изготвили програмата:

1. ....
(Проф. д-р Стоян Маринов)

2. ....
(Гл. ас. д-р Красимира Янчева)

Ръководител катедра: .....
„Икономика и организация на туризма“ (Проф. д-р Таня Ъбъева)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплина “Управление на туризма” е профилираща за студентите от специалност “Туризъм”. В процеса на обучението се усвояват ключови професионални компетенции по управление на туризма на различни равнища и в различни туристически сектори. Получават се знания и разбиране за субектите, обектите, механизмите, инструментите и процеса на управление в туризма. Чрез дисциплината се създават умения за вземане на решения в конкретни практически ситуации в областа на управлението на международно, национално, общинско и фирмено равнище. Обучението формира професионална нагласа за непрекъснатото изучаване на развитието на организационно-управленските структури и на управленското поведение на основните институционални туристически субекти

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
	ТЕМА ПЪРВА. ПОНЯТИЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ТУРИЗМА	3	2	
1.1.	Концепции за системата на туризма			
1.2.	Същност на управлението на туризма			
1.3.	Равнища, субекти, обекти, механизми и инструменти на управление на туризма			
	ТЕМА ВТОРА. УПРАВЛЕНИЕ НА ТУРИЗМА НА МЕЖДУНАРОДНО РАВНИЩЕ	3	2	
2.1.	Субекти и обекти на управлението на туризма на международно равнище			
2.2.	Механизми и инструменти за управление на туризма на международно равнище			
2.3.	Добри практики в управлението на туризма на международно равнище			
	ТЕМА ТРЕТА. УПРАВЛЕНИЕ НА ТУРИЗМА НА НАЦИОНАЛНО РАВНИЩЕ	3	2	
3.1.	Субекти и обекти на управлението на туризма на национално равнище			
3.2.	Роля на държавата в управлението на туризма на национално равнище			
3.3.	Роля на неправителствените организации (НПО) в управлението на туризма на национално равнище			
	ТЕМА ЧЕТВЪРТА. УПРАВЛЕНИЕ НА ТУРИЗМА НА МЕСТНО РАВНИЩЕ	3	2	
4.1.	Субекти и обекти на управлението на туризма на местно равнище			
4.2.	Роля на държавните институции в управлението на туризма на местно равнище			
4.3.	Роля на общината в управлението на туризма на местно равнище			
4.5.	Роля на неправителствените организации (НПО) в управлението на туризма на местно равнище			

	управлението на туризма на местно равнище			
4.6.	Добри практики в управлението на туризма на местно равнище			
ТЕМА ПЕТА. СЪЩНОСТ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ТУРИСТИЧЕСКОТО ПРЕДПРИЯТИЕ		3	2	
5.1	Определение на туристическото предприятие. Видове предприятия в туризма.			
5.2.	Управленски дейности в туристическото предприятие			
5.3.	Функционални области на управлението на туристическото предприятие			
ТЕМА ШЕСТА. АНАЛИЗ НА ТУРИСТИЧЕСКОТО ПРЕДПРИЯТИЕ		3	2	
6.1.	Анализ на вътрешната среда на туристическото предприятие			
6.2.	Анализ на външната среда на туристическото предприятие			
6.3.	SWOT анализ на туристическото предприятие			
ТЕМА СЕДМА. ПЛАНИРАНЕ НА ТУРИСТИЧЕСКОТО ПРЕДПРИЯТИЕ		3	2	
7.1.	Визия, мисия и стратегически цели на туристическото предприятие			
7.2.	Конкурентни стратегии на туристическото предприятие			
7.3.	Стратегии за развитие на туристическото предприятие			
7.4.	Оценка и избор на стратегии на туристическото предприятие			
7.5.	Реализация на стратегията на туристическото предприятие			
ТЕМА ОСМА. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ТУРИСТИЧЕСКОТО ПРЕДПРИЯТИЕ		3	2	
8.1.	Дизайн на организационно-управленска структура на туристическото предприятие			
8.2.	Организационни структури на предприятие за туроператорска дейност			
8.3.	Организационни структури на предприятие за хотелиерска и ресторантърска дейност			
8.4.	Организационни структури на туристически комплекси			
ТЕМА ДЕВЕТА. КОНТРОЛ НА ТУРИСТИЧЕСКОТО ПРЕДПРИЯТИЕ		3	2	
9.1.	Видове контрол в туристическото предприятие			
9.2.	Превантивен контрол в туристическото предприятие			
9.3.	Текущ контрол в туристическото предприятие			
9.4.	Последващ контрол в туристическото предприятие			
ТЕМА ДЕСЕТА. ИНОВАЦИИ В ТУРИСТИЧЕСКОТО ПРЕДПРИЯТИЕ		3	2	
10.1.	Технологично развитие на туристическото предприятие			
10.2.	Иновации в туристическото предприятие			
10.3.	Интелектуална собственост на предприятието			
10.4.	Качество на продукта на туристическото предприятие			
10.5	Екологизация на дейността на туристическото предприятие			

ТЕМА ЕДИНАДЕСЕТА. УПРАВЛЕНИЕ НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА ТУРИСТИЧЕСКОТО ПРЕДПРИЯТИЕ		3	2	
11.1.	Теоретични аспекти на ефективността на предприятието			
11.2.	Показатели и фактори на икономическата ефективност			
11.2.	Повишаване на ефективността на туристическото предприятие			
ТЕМА ДВАНАДЕСЕТА. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА В ТУРИСТИЧЕСКОТО ПРЕДПРИЯТИЕ		3	2	
12.1.	Видове рискове в туристическото предприятие			
12.2.	Управление на риска в туристическото предприятие			
12.3.	Инструменти за управление на риска в туристическото предприятие			
ТЕМА ТРИНАДЕСЕТА. КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ НА ТУРИСТИЧЕСКОТО ПРЕДПРИЯТИЕ		3	2	
13.1.	Същност и оценка на конкурентоспособността на туристическото предприятие			
13.2.	Фактори за повишаване на конкурентоспособността			
13.2.	Стратегии за повишаване на конкурентоспособността на туристическото предприятие			
ТЕМА ЧЕТИРИНАДЕСЕТА. УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ И СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО		3	2	
14.1.	Устойчиво развитие на туристическото предприятие			
14.2.	Корпоративна социална отговорност			
14.2.	Зainteresовани субекти			
ТЕМА ПЕТНАДЕСЕТА. БИЗНЕС ПЛАН ЗА ТУРИСТИЧЕСКА ДЕЙНОСТ		3	2	
15.1.	Структура и съдържание на бизнес-план за туристическа дейност			
15.2.	Бизнес-плана за хотелиерска дейност			
15.3.	Бизнес плана за ресторантърска дейност			
15.4.	Бизнес плана за туропетаторска и турагентска дейност			
	Общо:	45	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

No. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Казуси	8	20
1.2.	Презентации	2	10
1.3.	Тест	2	20
1.4.			
	Общо за семестриален контрол:	12	50
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест)	1	25
	Общо за сесиен контрол:	1	
	Общо за всички форми на контрол:	13	75

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Михайлов, М. Стратегическо управление на туризма. София: НБУ, 2008
2. Нешков, М., В. Казанджиева. Икономика и управление на туристическото предприятие. Варна: Наука и икономика, 2009

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Marinov, C. Мениджмънт на туистическа дестинация. Варна, 2015
2. Evans, Nigel, David Campbell and George Stonehouse. Strategic Management for Travel and Tourism. Oxford: Butterworth-Hainemann, 2003
3. Kirstges, Torsten. Management von Tourismusunternehmen. Organisation, Personal- und Fnanzwesen bei Reiseveranstaltern und Reisemittlern Oldenbourg Verlag, 3. Auflage 2010
4. Page, Stephen J. Tourism management: managing for change. Publisher: Butterworth-Heinemann, 3 edition, 2009
5. Българският туризъм – управление и ефективност. Сб. доклади. Варна: Славена, 2005
6. Насоки за внедряване на концепцията „зелени хотели” в община Варна. Варна: Данграфик, 2009
7. Програма за устойчиво развитие на туризма в община Варна 2014-2020. Варна” ФИЛ, 2015
8. A Practical Guide to Tourism Destination Management. Madrid: World Tourism Organization, 2007
9. Study on the Competitiveness of the EU tourism industry. ENTR/06/054, September 2009
10. The World Tourism Organization (UNWTO) <http://www.unwto.org>
11. The World Travel & Tourism Council (WTTC) <http://www.wttc.org>
12. European Commission. European Commission. The Directorate-General (DG) for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs (GROW) // http://ec.europa.eu/growth/about-us/index_en.htm